

Kağnı

Selâhattin ALAN ve tayyaresi M.M.V.1 Özelinde...

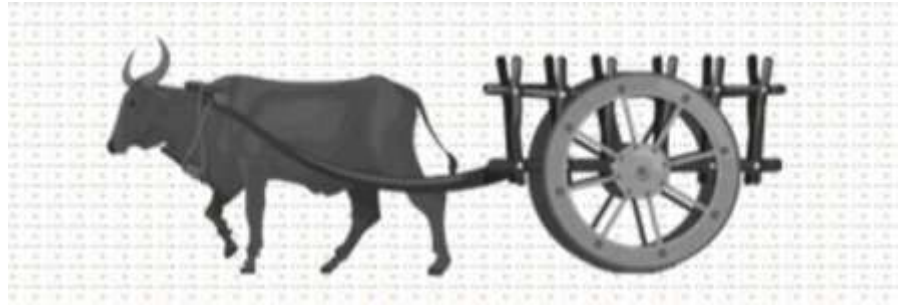
Can EREL

Uçak Mühendisi

can.erel@canerel.com.tr

Bizlerin bir öğretisi vardı; büyüklerimizin de hepsi bilirdi. Anadolu Kağnısı, "Türk Milli Mücadelesi" simgesidir.

Milli Mücadele'de *Kağnı Kolları Komutanı* olan Enver Behnan (ŞAPOLYO) beyin bir değerlendirmesi de şöyledir:

"Kağnıların böyle türlü türlü marifetleri vardı. Tank gibi çukurları atlar, en bozuk yolları aşar ve en dik sırtlara çıkar, inilmesi gayet müşkül inişlerden de iner. Hiçbir millette olmayan en ucuz ve en sağlam ve dağlık araziye uygun bir köylü nakil vasıtasıdır. Kağnının önüne dik bir iniş gelirse bunu şu şekilde iniyorlardı. Derhal ormandan büyük bir çam ağacı keserek bu ağacı dalları ile kağnıya bağlayıp köylüler bu dalların üzerine oturuyorlardı. Bu suretle en dik inişlerden aşağı inmek mümkün oluyordu. Çünkü bu ağırlık, kağnıyı aşağı yuvarlamıyor adeta bir fren vazifesini görüyordu. Bizim bu marifetlerimizi gören yolcular hayretler içinde kalıyorlardı. İstiklâl mücadelesinin yegâne köy hizmetini gören menzil teşkilâtında mühim rol oynayan Türk kağnıları idi. Kağnı, Kuvayı Millîye'nin bir sembolü olmuştu. Cepheye cephe ve erzak, geriye yaralı taşıyan en mühim nakil vasıtamız köylülerin kağnıları idi."

Kurtluşun ardından, Cumhuriyetin ilk yıllarında, tayyare uçuş pistlerinin hazırlanması da bu düzenek devrede idi, boyunduruğa bağlanan beton silindirlerle...

“'Öz Kültürü' ve 'Öz Görgüsü' olmayan teknik/teknolojik faaliyet -belli bir süre maddi kazanç sağlayan ticaret oluşturabilse de- endüstrileşemez...” sözüne samimi inançla, ilgili (konferans, seminer, ders gibi) konuşmalarımda, bu simgeyi kullanırım. Bu simge, Cumhuriyetin onuncu yılı nedeni ile Milli Müdafaa Vekaleti tarafından verilen özel emirle T.C.nin ilk Tayyare Mühendisi M. Selâhattin ALAN (Salâh) tarafından tasarımı yapılması istenen ve onun baş mühendisliğinde üretilen Milli Müdafaa Vekaleti 1 (M.M.V.1) isimli tasarıma dayalı üretilmiş ilk askeri eğitim tayyaresi prototipinin de üzerine işlenmiştir.

O yüzden, havacılıkta iz sahibi olduklarına inandıklarımla yaptığım **"CAN'CA Havacılık Söyleşileri"** programı sahnemin de arka duvarına mevcuttur, kağıt simgesi o tayyare...

Salah'ı şehadetinin 86'ıncı yıldönümünde vefa ile anma hazırlıklarım sırasında yeniden anımsadım...

Yeniden öğrenilsin, yeniden kavransın ve paylaşılsın, başta havacılık ve savunma endüstriyel kültürümüzün temel ögesi olsun dilerim.

Yaşasın Türk Tayyareciliği!

Kaynakça:

- Can EREL; [CAN'CA YouTube Kanalı](#) - **CAN'CA Havacılık Söyleşileri**", Ankara, 2019.
- "[CAN'CA Türkiye'de Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar](#)" Kitabı; ISBN 978-605-125-753-2; Ankara, Mart 2014.